

DÉLMAGYARORSZÁG

Előfizetési árak:
 Egész évre - - 360 K | Negyed évre - - 90 K
 Félévre - - 180 K | Egy hónapra - - 30 K
 Egyes száma ára 1-50 K. Pályaudvarokon 2 K

POLITIKAI NAPILAP.
 Lapvezér:
 Nagyatádi Szabó István, földm. miniszter.
 Főmunkatárs: Tankovits János, nemzetgy. képviselő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Kaposvár, Korona-utca 10. sz.
 Telefon: 114. — Nyomda: 110.
 Hirdetések milliméter árszámításal.

Elmult . . .

Elmult a keserű pohár, melyet lelketlen emberek könnyelmű kedvükben a nemzet felé nyújtottak. Csak csodálkozni lehet azon, hogy mily könnyelműen játszanak még mindig némelyek a magyar nemzet legbecesebb érzéseivel.

Minden igaz, kemény magyar ember tisztában kell legyen azzal, hogy a királyság helyreállításának kérdése még nem érett meg az elintézésre. Mérhetetlen nemzeti szerencsétlenségünkben, mikor a talpraállítás, halálos betegség után oly nehéz feladat elé állít, még nagyon sok, nehéz és időt igénylő tennivaló után fogunk csak arra gondolhatni, hogy az ezeréves magyar királyságot régi fényében visszaállítsuk.

Akiknek a házuk ég és akik még a lángoló tűznyelvvel oltásával vannak elfoglalva, ne vitatkozzanak azon, hogy a parádés szobában kit helyezzenek el, avagy hogy a házat kékre, avagy rózsaszínre akarják-e majd befesteni.

Az a szerencsétlen, aki önhibáján kívül anyagilag tönkrement, ne akarja első keserves keresményéből a régi családi briliáns gyűrűt mindjárt visszaváltani, hanem fektesse a filléreit haszonhajtó termelésbe, hogy először szerezzék vissza az elveszett vagyont és azután gondoljon az elveszett fény és pompa visszaállítására.

Dolgozzunk, fáradjunk. És majd ha verejtékes fáradozásunkkal lábrakaptunk és visszaállítottuk ismét régi határainkat, az ezeréves Nagymagyarországot, akkor az újjáébredés dicsőséges mámorában helyezük majd vissza régi fényébe Szent István koronáját. Harangzugás, örömjongás mellett, az ismét egybeforrótt egész magyarság jelenlétében vonuljon be Magyarország mindenek által örömmel fogadott királya a budai várba.

Szent meggyőződés, hogy akkor egyek leszünk érzésben és véleményben. Mert a hátralevő súlyos munka összeforraszt majd minden magyar embert és kiválasztja mindenik egységes meggyőződését a királyság személyi kérdésének megoldásában. Nem lesz akkor pártoskodás, semmi szükség sem lesz népszavazásra, vagy egyéb csalogókra és a magyar nép érzésétől idegen rendszabályokra. Egy érzéssel, egy akarattal fogják a Szent István palástjával övezni azt, akire a nemzet legfelsőbb hivatalát ruházni fogja.

Addig pedig dolgozzunk és dolgozzunk, mert e nélkül nem lesz többé soha senki király Budavárába.

N. F.

Csonka Magyarország — nem ország,
 Egész Magyarország — menyország.

IV. Károly már Svájcba érkezett.

Bécs, április 6. Ma délelőtt kilenc órakor IV. Károly különvonata minden baj nélkül elérte Bischofshofent, egy órakor Innsbruckon is tul jutott és este hat órakor Buxba érkezett. Pranglsnba még a mai nap folyamán megérkezik.

A külföld beavatkozására hagyta el IV. Károly az országot.

A Ház mai ülése. — A miniszterelnök és a külügyminiszter beszéde. — Rassay határozati javaslata. — A kisbérletek és a házhelyek kérdése.

A nemzetgyűlés mai ülést Rakowszky István elnök negyed 12 órakor nyitotta meg. Az elnöki bejelentések után

Teleki Pál miniszterelnök emelkedett szólásra. Amiket tegnap bejelentett, a következőket szeretné hozzáfűzni: A király tegnap délután négy órakor hagyta el vonaton az ország területét. Továbbá a királyt ideutazásakor vele egy kísérő lépte át a határt. Kikutattuk, hogy ki adta a királynak azt a tanácsot, hogy jöjjön az országba. Megállapítottuk, hogy a terv külföldön született meg. Azok, akik Szombathelyen az első pillanattól kezdve a király mellett voltak, konstátálták, hogy mindenkire a legnagyobb meglepetés volt megérkezése. Kijelenti, hogy Ófelségét félrevezették. A külföld hamis beállításban ismeri a tényeket s a legvadabb hírek keringenek, amely egyrészt az ország helyzetére, másrészt a tényekre és a király szándékára vonatkoznak, amelyek csak arra jók, hogy a külföldet felizgassák. A rossz tanácsadók az ország helyzetét súlyosbították. A király viszont hallgatott a jó tanácsra az ország helyzetének megkönnyítése céljából. A rossz tanácsadók nemcsak az ország ellen, hanem a király ellen is vétettek. Nem szabad a nemzet fokozatos előrehaladását semmiféle váratlan fordulattal megakadályozni. Ófelsége saját jószántából hagyta el az országot. Elhatározására ugyan nagy befolyással volt a nagykövetek tanácsának állásfoglalása. Mi a magunk részéről jogosulatlanul tartunk minden külföldi beavatkozást és tiltakozunk ellene. A külföld azt remélte, hogy intézkedéseikkel megbolygatják Magyarországot konszolidációs törekvést, széjjel választják a magyart a magyartól, éket vernek közénk. Azonban az ország ezt a teherpróbát is kiállotta. Megmutattuk a külföldnek, hogy a konszolidáció olyan fokot ért el, hogy minden tényező megtalálta az első pillanatban a megfelelő megoldást.

Köszönettel tartozunk az egyik semleges hatalomnak. Amikor az antant nagyhatalmaihoz fordultunk az utazás megkönnyítése érdekében, akkor ezen kérésünkkel fellekerestük a spanyol kormányt is. Válaszuk — habár későn — megérkezett az utazás sima lefolytatása érdekében. Javasolja, hogy a nemzetgyűlés fejezze ki köszönetét e semleges hatalom előtt, amely így átsegített bennünket azokon a nehézségeken, amelyek Ausztriában támadhattak volna.

Kéri a nemzetgyűlést, hogy tekintsen ezután is olyan nyugalommal az események

elő és a kormány ténykedése elé, mint amilyenel eddig tették.

A miniszterelnök beszédét a keresztény-párt nagy tapsal s a Ház többi része nyugodtan tudomásul vette.

Ezután Gratz Gusztáv mondta el beszédét. Kötelességünk tartja, hogy a kérdéssel kapcsolatban teljes nyíltsággal és őszinteséggel néhány felvilágosítást adjon a nemzetgyűlésnek. Ismeretes a kis-antant régebbi nyilatkozataiból, hogy a prágai és belgrádi kormány, bizonyos mértékben a bukaresti és római is egymással megállapodásra léptek. Erre támaszkodva jelentette ki Benes cseh külügyminiszter, hogy a Habsburgoknak Magyarországra való visszatérése casus belli jelentene. Hasonló kijelentés hangzott Jugoszláv, valamint olasz részről is. (Nagy zaj balfelől.)

Elnök: Méltóztassék csendben maradni, mert kénytelen lennék az ülést felfüggeszteni.

Gratz külügyminiszter: Elsőnek március 28-án a román követ bejelentette, hogy érdekeikkel nem tartják összeegyeztethetőnek a Habsburgok trónraültetését. Ugyanezen a napon az olasz ügyvivő is bejelentette, hogy a Habsburg restauráció megakadályozása az olasz külpolitikának sarkalatos elve. (Nagy zaj balfelől.)

Balla: Majd az osztrákok hozzák vissza a területi integritást.

Felkiáltások: Nem is a szerb bocskor.

Gratz: Prága is a kényszerközökről beszélt. Arra a megállapodásra jutottunk, hogy a szomszédos államok nem álltak volna meg a pusztá fenyegetésnél s így lehetetlen volt, hogyha ittléte Magyarországra súlyos veszedelmekkel járna, úgy nem marad itt.

Éljen a király! felkiáltások közepe.

Gratz: Mindezekhez járult április elsején a nagykövetek tanácsának határozata. A király meggyőződött arról, hogy el kell hagynia az országot. Nem akarta kockára tenni az ország érdekeit.

A trón betöltése a magyar nemzet ügye s egyedül a magyar nemzet van hivatva az ebből folyó kérdések elbírálására. Idegen kormányok fenyegetései nem kényszeríthetnek olyan államot, melynek függetlenségét szerződésbe beiktatták. Benes a cseh szenátusban azt a nézetét kockáztatta meg, hogy Magyarországra rá kell kényszeríteni azt, amit ő demokráciának nevez.

Belügyeinkbe való beavatkozás visszaélés a hatalommal, arra nincs jog, de van köte-

lésség a be nem avatkozásra. A nagykövetek tanácsának eljárásában nem az angol és a francia történelem szelleme, hanem a baloldali szellem nyilatkozik meg. A magyar szent korona egységes és ezzel sohasem volt felkém annyira eltelve, mint ezekben a napokban.

A baloldal feláll és tapsol. Eltették a királyt. Gratzot Apponyi és mások üdvözlők.

Öt perc szünet után *Rassay Károly* kezdi el beszédét. Nem hiszi, hogy lenne egyetlen képviselő, aki ne értene egyet a külügyminiszterrel akkor, amikor a nemzet tekintélyének megóvásáról van szó. Szerinte nem csak az antant akaratát kellett volna végrehajtani, hanem az 1920. évi törvényekben lefektetett törvényeket is. Ezért a kormányt felelősségre kell vonni.

Elsősorban le kell vonnia a konzekvenciát a felelősség kérdésében, másodsorban törvényhozási intézkedéseket kell tenni, mert büntetőjogi és politikai felelősségről van szó azokkal szemben, akik IV. Károlyt a nemzetgyűlés akaratán kívül hozták ide. *Meskó Zoltán*: Hazaárulás!

Berky Gyula: Hol a lársadalmi rend védelme?

A kisgazdák felállnak és állva éljenzik a kormányzót.

Rassay: A kormánynak be kellett volna számolni azon intézkedésekről, amelyeket azok ellen tettek, akik ezt a puccsot előtremertették. Megállapítja, hogy a köztisztviselők szóban és írásban propagandát fejtettek ki a Habsburgok behozása érdekében. A karlisták befolyására Nyugatmagyarországra élére *Sigray* grófot és *Lehár* Antalt tettek, akiket az egész ország karlistáknak tart.

Berky Gyula: Van elég magyar tiszt, mi nek osztrák?

Rassay: Olyan tisztakat neveznek ki a hadsereghez, akik nem tudnak magyarul. A miniszterelnök új politikát akar inauguralni. A kisgazda minisztereket egyenként, észrevétlenül távolítják el helyükről. A történelemért nem a király felelős, hanem akik eljuttatták, elsimitottak mindent és előkészítették a talajt puccsokra. Felolvassa *Horthy* interjúját, ami a „Neue Freie Presse”-ben jelent meg. A kormányzó ebben kijelenti, hogy *Károly magyar király és osztrák császár az egyetlen legitim uralkodó*, amíg le nem mond. Habár tudja, hogy ez légből kapott interjú, mégis a kormány felelős érte. Kérdi, igaz-e, hogy mindazoknak büntetlenségei biztosítottak, akik IV. Károlyt idehozták. Meg kell akadályozni, hogy ilyen többet elő ne forduljon. Határozati javaslatában kéri, mondja ki a nemzetgyűlés, hogy a kormány iránt alkotmányjogi kérdésben tanúsított magatartásáért bizalmatlan. Kilenc tagú bizottság kiküldését kéri a megjelenés felderítésére és ugyancsak kilenc tagú bizottságot az alkotmányjogi kérdések törvényhatósági szabályozására. Mindkét bizottság 30 nap alatt tegyen jelentést munkájáról. Kéri elfogadását.

Elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartsa. A Ház így határoz.

Majd *Tasnády-Kovács József* interpellál a kisbérletek és házhelyek törvényének késedelmes végrehajtása ügyében. A népet annyira elkedvetlenítik, hogy nem dolgozik és éhínség fenyeget.

Nagyatádi Szabó István kijelenti, hogy mindent megtesz, ami szükséges. Hiba, hogy a főszoigabírókra és az előljárókra van bízva a végrehajtás.

Nem megy úgy, ahogy kívánja. A vagyondezmát szeretné, ha a földbirtokosok földet fizetnék.

A Ház a választ tudomásul vette s ezzel az ülés 3 órakor véget ért.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.*

Amen.

Népszavazást!

Balla Aladár nemzetgyűlési képviselő nyilatkozata a királykérdésről.

Pár legitimista vezető politikus abban bizonyított, hogy ha IV. Károly megérkezik Budára és *Horthy Miklós* előtt megjelenve tőle a hatalom átadását kéri, az olyan meglepő hatással lesz a kormányzóra, hogy ennek a rendkívüli percnak a hatása alatt a kérésnek eleget tesz. Akik ezt a válságban lévő Habsburg ellenes hangulatot leszerelni, a külföld pedig Konstantin görög király visszatérése esetébe hasonlóan passzív magatartást fog tanúsítani. Előre bocsátom, hogy Konstantin király esete nem analog IV. Károly esetével, mert míg Konstantin visszatérést csaknem az egész nép kívánta, erre törvényes alap volt, addig nálunk éppen az ellenkezője áll fenn. Az élő 1920. évi I. t.-c. megállapította, hogy IV. Károly uralkodói jogának gyakorlása megszűnt és így a nemzetgyűlésre, mint egyedül szuverén szervezetre tartozik annak megállapítása a békeszerződés perfektuálása után, hogy véglegesen miképpen akarja az államforma, illetően a dinasztia kérdést elintézni.

Bármennyire szeretnők, hogy minden a királykérdéssel kapcsolatos eset, mint belügyi kérdés intéztesse el, nem hunyhatunk szemet azon tény előtt, hogy a Habsburgok, speciálisan a Habsburg-dinasztia kérdését a külföld összes hatalmai, mint őket érdeklő külügyi kérdést ismerik el. Amíg annyi erőnk nincs, hogy bármilyen szomszédos államnak esetleges akaratunkkal szembenálló magatartását kivédhetnők, mint okos politikát csak úgy folytathatunk, ha a velünk szembenálló összes erőviszonyokkal számolunk.

Addig a királykérdésben béke, rend, nyugalom nem lesz, — ami óriási kihatással van az ország konszolidációjára, — amíg a nemzetet erre vonatkozóan népszavazás útján meg nem kérdezzük. Ez esetben meg vagyok arról győződve, hogy a magyar közönség 90 százaléka a Habsburg-dinasztia ellen foglal állást.

Jelenlegi főfeladatunk, meg kell állapítani, hogy mennyire bűnös az incidens előidézésében a kormány és ha csak a legkevesebb bizonyíték van arra nézve, hogy feltétlenül le kell vonni a konzekvenciát és végre át adni olyan férfiakkal a kormányzást, akik vérbeli függetlenségi, akik a multban is állandóan az Ausztriától való elszakadásért és a magyar nemzet függetlenségének gondolatáért küzdöttek.

A külföld tiltakozása IV. Károly visszatérése ellen.

Budapest, ápr. 6. (Hivatalos jelentés.) A Reuter-ügynökség IV. Károly magyarországi tartózkodásáról a következő felhivatalos nyilatkozatot hozta: Március 30-án azt jelentette, hogy értesülése szerint a brit kormány nem hajlandó a Habsburg restaurációt megengedni, mert tudja, hogy Károly visszatérése európai bonyodalmakra vezetne. A második jelentés április negyedikéről keletkezett. Illetékes helyen kapott értesülése szerint Olaszország és a kis-antant értesítette Magyarország kormányzóját, hogy ha IV. Károly csütörtökig nem hagyja el az országot, megkezdik az akciót.

Bukarest, ápr. 6. A román kamara ülésén *Take Janeszkü* elmondta, hogy Románia megakadályozza a Habsburgok visszatérését. Kijelentette, hogy *Lengyelország is tiltakozott* budapesti ügyvivője útján a volt uralkodó visszatérése ellen.

Prága, április 6. A szociáldemokraták a nemzeti szociálistákkal együtt ma délután nagy tüntető felvonulást rendeztek a Habsburgok ellen. Cseh- és Morvaország több nagyobb városában is hasonló tüntetések voltak.

A kisgazdapárt a miniszterelnök beszámolójáról.

Budapest, ápr. 6. A kisgazdapárt nagy része nincs megelégedve a miniszterelnök nyilatkozatával. Hangoztatták, hogy semmi újat nem mondott és elhallgatta azok nevét, akik a beutazást előkészítették. Két álláspont áll egymással szemben. Az egyik szerint a párton belül kell tisztázni a kérdéseket, míg a másik a kormány iránti bizalmat akarja kimondani. Ugy hirdlik, hogyha a párt bizalmat szavaz a kormánynak, sokan kilépnek a pártból.

Tőzsde.

Budapesti jegyzések: Kereskedelmi Bank 6650, Magyar Hitel 1690—60, Osztrák Hitel 850, Gizella 1450, Beocsini 4100, Ált. község 6500—200, Salgó 5000—4825, Urkányi 3700—450, Ganz 14900—15100, Lip. 480—76, Rima 2225—325, Adria 5000, Déli vasut 1540. — Valuta zárlat: Napoleon dor 925—40, angol font 1100—120, dollár 270—79, francia frank 2150—250, márka 455—65, lira 1240, lei 390—400, szokol 395—405, koronadinár 760—80, Bécs 41—43, osztrák korona 44—46, lengyel márka 35—37, ezüst korona 13 egyenyed és 14 egyenyed.

Zürichben zárlatkor a magyar korona 2:12 és fél, osztrák —'95, Bécs 1:52 fél volt.

HIREK.

— **Enyhítsük a diáknymort!** Mindenki előtt ismeretes az a nagy nyomor, amelyben szegény sorsban lévő diákok, egyetemi ifjak és magyarságukat megtagadni nem tudó és ezért megszállott területről átszökött diákok sinylődnek. Ennek megszüntetésére a kormány országos pénz és élelmiszergyűjtést engedélyezett. Kaposvár helyettes polgármestere teljesen átértse azt a veszélyt, amely ezeket a szegényorszu ifjakat s tanulmányaik folytatását fenyegeti s ezért gyűjtést rendelt el s azzal *Lenkey* Antal mentőparancsnokot bizta meg, aki felkeresi a tehetősebb embereket, intézeteket, egyesületeket, vállalatokat, bankokat és az adományokat az Aruforgalmi rt.-nak való továbbítás végett átveszi. Mindazok, akik véletlenül kimaradnának, adják át adományaikat e hó 20-án, 21-én és 22-én a Honvéd-utca 28. számú házban a „Futura” helyiségében *Baky* Andrásnak az Aruforgalmi tisztviselőjének. Az adományok lehetnek pénzbéliek vagy élelmiszerek is, így bab, borsó, mák, zsir, füstölthús, tojás, sajt, vaj, burgonya stb. szóval bármilyen élelmiszer. Hisszük, hogy nem akad olyan ember, aki kivonná magát az adakozás alól.

— **A villamosáram szolgáltatás a mai naptól kezdődően délután három órától éjjel tizenkét óráig tart, megszűnik tehát a reggeli áramszolgáltatás is.** Az ipartestület igazgatósága az ipari áramot használó iparosokon segíteni akarván vezette be a déli tizenkét órakor kezdődő áramszolgáltatást. Miután azonban kb. három óráig a gépek hajtásához szükséges üzemanyagok értékének fele összege sem térült meg a kis mérvű igénybevétel következtében, az üzem további fenntartása, ráfizetés nélkül lehetetlenné vált. Ez tette indokoltá az áramszolgáltatás idejének délután három órákot kezdődő megállapítását.

— **A kaposvári felső kereskedelmi iskola „Ivi” köre e hó tizenegyedikén délután öt órai kezdettel az „Uránia” mozgőszínházban magas nivóju hazafias ünnepélyt rendez.**

— **Pályázati hirdetés.** Kaposvár város ipartestülete pályázatot hirdet jegyzői állásra. Javadalmazás havi egyezer korona törzsfizetés és ötszáz korona drágasági pótlék. Érettségizett vagy érettségivel egyenrangú bizonyítvánnyal bírók és legalább 24. életévot betöltött férfiak pályázhatnak, kik ajánlatukat a testület elnökénél folyó hó 20-ig adják be. *Elnökség.*

— **Kisgazdaggyűlés.** Az igali járás kisgazdapártjának választmánya f. hó 3-án igalban népes ülést tartott, amelyen — dacára, hogy a rossz postai közlekedés miatt több község nem kapta meg a meghívót — szép számban jelentek meg a tagok. A választmányi gyűlés E. Szabó Dezső járási pártelnök indítványára egyhangulag elfogadta a következő határozati javaslatot: „A kisgazdai társadalom hazaszeretettől és felebaráti segíteni kész jóindulattól áthatva a romokban heverő haza fölépítésének terheiből *igzsságoosan* reá eső részt megértéssel és türelemmel hordozza, ámde annál erélyesebben tiltakozik minden igazságtalan megadóztatás és zaklatás ellen, amelyek kedvét szegik és keserűséggel töltik el. Ezek között pedig legfőbb az, hogy a gazda munkájának gyümölcsével, gabonájával szabadon nem rendelkezhetik. Tudjuk jól és elismerjük, hogy a készpénzből élő, szegényebb honfitársak olcsóbb ellátása nemzeti közérdek, de hogy ennek terheit egyedül a földművelő társadalom viselje, a legnagyobb igazságtalanság, amelyet tűrni tovább hajlandók nem vagyunk. Ezért az igali járás kisgazdapártjának választmánya felkéri a megyei pártvezetőséget, terjesszen a legközelebbi megyegyűlés elé oly irányú javaslatot, hogy a megyegyűlés követelje a kormánytól a gabonaforgalom haladéktalan szabadá tételét s e határozathoz leendő esatlakozás végett keresse meg a többi törvényhatóságokat is.“ Az egyes községi kiküldöttek beszámolójából szomorúan állapította meg a választmány, hogy a házbeliekről és kisbérletekről szóló törvény csak igen kevés helyen hajtatott végre a törvényi intenciói szerint, aminek azonban igen sok esetben az volt az oka, hogy az illető igényjogosultak maguk sem voltak tisztában az eljárás módjairól. Ilyen eredményeket szül a szervezetlenség. A választmány ebből kifolyóan, meg a földbirtokreform végrehajtására vonatkozóan is nyomatékosan felhívja a járás összes községeinek kisgazdaközöniségét, hogy ahol még szervezve nem lenne a „Kisgazda Kör“ azt haladéktalanul alakítsák meg. A gyűlés többi szónokai: *Kelemen Imre* büssüi pártelnök, *Szekecs János* kisbárapáti-i pártelnök, *Kőrösi* *gadácsi tanító*, *Kozár Mihály* mernyei kisgazda, *Fonai Ede* fonói kisgazda, akiknek beszédei után a határozati javaslatot *Szekecs János* kisebb módosításával elfogadták. A járási pártelnök a maga közreműködését a szervezés munkájához a legszívesebben felajánlta. Levélbeni megkeresések az ő címére intézendők (Kazsok, u. p. Büssü.)

— **A Move Turul SE** választmánya pénteken este kilenc órakor a Nemzeti Kaszinó kistermében választmányi ülést tart.

— **Az eperfák védelme.** A belügyminiszter újból körrendeletet adott ki az eperfák védelméről, melyben felhívja az alispánt (polgármestert), hogy szigorúan utasítsák az alsóbbfokú hatóságokat és községeket, az eperfák (szederfák) védelmére és tegye kötelességüké, hogy a nagyfontosságú gazdasági érdekeket szolgáló eperfák pusztítását fokozott éberséggel gátolják meg, továbbá vessék latba befolyásukat avégből, hogy a törvényhatósági közutak menetének eperfával való beültetése fennakadás nélkül folytattassék, nehogy az e téren jelentkező mulasztások miatt selyem tenyésztésünk évekre visszavetessék. Végül gondoskodjanak arról, hogy mindazok ellen, akik a közbizonyt alkotó eperfák különös védelmét célzó szabályok ellen vétének, a megtorló eljárást haladéktalanul tegyék folyamatba.

— **Felhívás.** A kereskedelemügyi miniszter 53021/1921/21. számú rendeletével a város vendéglősei, fogadósai, kávézai és korcsmárosai a képesített iparosok közé soroztatták, tehát az ipartestület tagjaivá váltak. Felhívom az érdekelt iparosokat, hogy ipari személyzetüket (segédek és tanoncok) haladéktalanul jelentsek be az ipartestületnél, ugyancsak a tanulóira vonatkozó tanviszony előterjesztendő illetve az ipartestületnél megújítandó. Figyelmeztetem a szakosztály tagjait, hogy a rendeletnek pontosan eleget tegyenek, nehogy ebből kifolyólag kelleme lenségek (bíróságok) származzanak. *Mayer Berci* ipartestületi elnök.

— **A züziparosok ellen.** Felhívom és kérem vármegyénk iparigazolvánnyal bíró képesített iparosait, hogy éber figyelemmel kísérjék azon züziparosokat, akik iparigazolvány nélkül önálló ipart üznek, azokat az Ipartestületnél (Kaposvár) jelentsek be, hogy a megtorló intézkedéseket megtehessem. *Mayer Berci* ipartestületi elnök, Kaposvár.

— **Kiadós tolvajlás.** *Turkusz Jánosné* szül. *Kovács Róza*, mint erdélyi menekült *Kornis Boldizsár* sárbogárdi főszolgabirónál nyert alkalmazást. Rövid alkalmaztatás után egyik alkalmas pillanatban 6 éves kis fia segítségével ellopott 1 drb. régi karkötőt, 1 drb. rubint, 1 drb. sima aranygyűrűt, 2 drb. régi női gyűrűt, 2 drb. gyémántos aranygyűrűt, 3 drb. igazgyöngyös régi brossot, 3 pár aranyfüggőt, 3 granátgyöngyös, 2 piros korall gyöngyös, 2 férfi óraláncot, 1 női arany nyakláncot, ezüst evőeszközöket, nagy mennyiségű fehérenmüt és ismeretlen helyre távozott. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Talált tárgyak.** A rendőrséghez két drb. gazdátlan sertést, egy lópokrócot és egy baltát hoztak be. Igazolt tulajdonosok l. em. 12. sz. szobájában átvehetik.

x **IRÓGÉP** és kellekek külföldi elsőrendű minőségben állandóan kapható **SZABÓ LIPÓT** Papír Áruházában, Kaposvár, Korona-utca 1. Telefon: 101.

Művészet és Irodalom.

Heti műsor:

Csütörtök: Táncvizsga. Szerződés.
Péntek: Doktor ur.
Szombat: Postásfiu és huga.

* **A Zenekedvelők Egyesületének hangversenye.** Az egyesület a tegnapi esti magas nivójú hangversenyével fényes erkölcsi sikert aratott és a legutóbbi Medek-est után még annál is jelentősebb eseménytel gazdagodott. A változatos műsorban nem kiemelkedő pontjáról, hanem fénypontjairól kell beszámolnunk. *Sándor Renée* a vendég zongoraművész oly zenei élvezetet szerzett városunk zeneértő közönségének, ami teljes egészében fedte a róla adott előzetes kommunikéket. Gyönyörködhettünk olyan megvesztegető ritmusu játékokban, mely magában véve a művészet teljéit jelenti; de ezt kiegészíti minden vonatkozásban olyan technikai készség, az elmélyedésnek olyan mélysége, mely őt a legnehezebb és legmuzsikálisabb feladatok megoldására képesíti. Beethovenje és Bachja tiszta átlátszó stílusok visszaadása volt a klasszikus remekeknek, Chopinja viszont a romantikus lágyágot, majd a démoni erő sugározta. Az énekes vendégművész *Nagy Bella* lágy zengésű egyenletesen képzett organumával hódította meg hallgatóit. Az egyéniségéhez, mely minden mesterkedés és üres póz nélkül való, bájosan illettek a melegsivü lírai dalok. Különösen Diezl és Csiky dalaival, melyeket szinte eljátszott, oly természetes, oly őszinte és meleg sikert aratott, amit csak a lírai dal adhat meg. A harmadik vendég *Bárdos Alice* virtuoz hegedűs. Elegáns vonókezelésével, csillogó technikájával keltett hatást.

Temperamentuma itt ott magasabb intonálásra ragadja, ami aztán elnagyolt játékra vezet, mint a ráadásul kapott Schubert Abelle-ében. *Alleram Rezsőné*, ki az énekesnő kíséretét vállalta, ideális kíséretnek bizonyult. Finom, vérbeli muzikalitásra valló simulással oldotta meg feladatát. Az igazán nivós zenei élvezetért elismerés illeti meg a Zeneegyesület vezetőségét, de még inkább a Harmóniát, mely a rendezést ayagi áldozatok árán is vállalta. És épen ezt a részét az estnek a krónikás hűségével le kell szögeznünk, mert frivol állapotnak tartjuk, hogy egy ily számot tevő kulturális tényező, mint a Zeneegyesület csak úgy és akkor rendezhessen koncerteket, ha akad valaki, aki az anyagi garanciákat vállalja. Épen azért egy kérdést szeretnék a szinügyi bizottsághoz intézni: hogyan lehet az, hogy egy ily magas nivójú komoly estére a színházért többet kelljen fizetni, mint egy táncestére??

L. T.

* **Máthé Gyula**, a közkedvelt komikus, három napon át vendégszerepel a színházban, még pedig pénteken, szombaton és vasárnap este a „Doktor ur“-ban mint betörő, a „Postásfiu és huga“ bohózatban Muki szerepében és az „Obsitos“-ban Szászorszép szerepében.

* **Solness építőmester**, Ibsen gyönyörű remekműve kerül bemutatásra hétfőn. A kitűnő darabnak érdekességet ad az is, hogy Budapesten a Madách-színházban annak idején *Gárdos Nelli* és *Baróthy József* játszották a főszerepeket nagy siker kíséretében. A színháznak sikerült biztosítani *Gárdos Nelli* vendégszereplését s így Kaposvár közönsége a nagy sikert aratott két szereplő játékában látja Solness építőmestert.

Nyílt-tér.

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség).

Figyelmeztetés.

Nagyon kérem összes ismerőseimet, hogy fiamnak, *Tihanyi Imrének*, aki Budapestre távozott, semmiféle kölcsönt ne adjanak, mert érte felelősséget nem vállalok.

Tachauer Máttyás.

Főszerkesztő:

Dr. Neubauer Ferenc.

Felelős szerkesztő:

Szöllősy Ferenc.

Kiadó: Délmagyarország Lapkiadó R. T.

Igazgató: **Soós János.**

A Mezőgazdasági Ipar Részvénytársaság

bérrudal- még 60 darab szépen
mánál eladó felett, fajtiszta man-
galica **eladó** A k a n o k
tenyészkan. 5/4-ed éve-
sek. Érdeklődőknek a bérrudalom igazgatósága
Kaposvár, Fő-utca 1. szám ad felvilágosítást.
121

Eladó földbirtokok.

Somogy megyében Kaposvárhoz 20 kilométerre

75 holdas földbirtok, kastély 12 szobás lakással, 8 magyar hold belsőséggel, parkkal, szép gyümölcsös, szőlővel eladó.

36 magyar holdas földbirtok, Somogy megyében Kaposvárhoz 20 km-re, ebben 5 hold szőlő, akácással beültetve. Ház 900 négyszögöl belsőséggel, hozzá 3 szobás lakással, 2 istállóval

eladó és azonnal átvehető.

Eladással megbizva:

Polgár G. ingatlan adásvételi irodája **Kaposvár,**

Berzsenyi-utca 8. szám. Lakás: Zárda-utca 30. szám.
120 Interurban telefon 197. szám.

Méhkaptárakat, műlépet,

méhcsaládokat, rajokat, méhészeti eszközöket szállít, méhészeteket berendez, mézet, sonkolyt és viaszt vesz, a 42-es Boczonádi kaptár ismeretetését s a „Méhészet” szaklapból mutatványszámot és részletes árlapot kívánatra ingyen küld:

BOCZONÁDI méhészete
UJPEST, Széchenyi-u. 7. Telefon 75-81.

Butorok leszállított áron.

Keményfa hálószoba . . .	16000 K.
Fényes hálószoba	24000 „
Teljes ebédlők	14000 „
Finomabb tölgy	24000 „
Seslon	3500 „
Amerikai íróasztal	9000 „

Nagy választék egyes butorokban.

Fehér M. butornagykereskedő
Fő-utca 28. szám.

Máthé Mulató
a Koronában.

Igazgató: **MÁTHÉ GYULA.**

Zenei vezető:
Beiter Géza.

Karmester:
Eberhardt Jenő.

Rendező: **ÁRVAY REZSŐ.**

Új műsor!**Az esernyő**

Tragikomédia.

Játssa Beliczay, Bordeaux, Árvay és Livia.

A fogadás

Kis tréfa.

Játssa Hajós Mariska, Szepessy és Árvay. Szepessy Sándor, Hajós Mariska, Pázmány Károly, Beliczay Böske, Árvay Rezső, Bordeaux Claire, Gárdonyi Mariska új magánszámokkal.

Az előadás pont 8 órakor kezdődik.
Záróra éjjel 12 órakor.

Előadás után:
BAL MABILLE.
Bayer Alba, Hegedüs,
Manó, stb. felléptével.

Kaszák. Mindenkinek saját érdeke, hogy a világhírű „Vulkán” kaszát 90, 95 és 100 cm. hosszban **250 korona** árban **Langermann** vaskereskedőnél **Székesfehérváron** szerezzék be, mert a meg nem felelőt teljesen ingyen kicserélem. Postán 5 drbós tételekben is szállítok. 62

Elsőrendű hatású ki-próbált és államilag ellenőrzött

Sertés pestis elleni szérumot

bármilyen mennyiségben expedíál

Laboratorium Védőoltóanyagok Termelésére Részvénytársaság
B u d a p e s t, IX. Lónyay-utca 18/b.

117a

Zománcedény, kátránylemez nagyobb mennyiségben, valamint „Marx”-féle kocsi **lakkok**, áruosztályunknál méltányos áron kaphatók. Kívánatra árajánlattal szolgálunk.

Kisgazda és Kisiparos Takarékpénztár R.-T. ÁRUOSZTÁLYA
K a p o s v á r.

Lapkihordókat

fix fizetés és magas jutalékkal felvesszünk kiadóhivatala, Korona-u. 10.

S O H R P Á L
vaskereskedése

Kaposvár, Korona-u. 9.
Telefon 131.

21

Falusi kisgazdák részgálic, kasza és rövidáru szükségleteiket a legolcsóbban Bernáthék megnyitott üzletében **Mosdós** szerezhetik be. 119

Pilus ebéd szőnyeg, teljesen új, eladó. Cím a kiadóhivatalban.

„CITY” EL NE MULASSZA, KERESSEN FEL!

Mielőtt házát, villáját, ingatlanát eladja, vagy venni óhajt.

Bármiféle ingatlanokat leggyorsabban veszünk és eladunk úgy helyben, mint vidéken „CITY” ingatlan közvetítési iroda, Budapest, VI., Sziv-u. 36. 118

A Somogy megyei Munkások Fogyasztási Szövetkezete

összes fiókjában a héten a következő leszállított árak érvényesek:

	Mult heti ár	Uj árak
Kocka cukor kg.	158.—	145.—
Rizs saigen egész fehér „	40.—	33.—
Rizs rangon „	48.—	44.—
Rizs üveg „	60.—	56.—
Szemes kávé zöld „	156.—	144.—
„ „ pörkölt „	180.—	168.—
Aszalt szilva „	70.—	70.—
Szappanfőző lugkó „	60.—	56.—
Cacaó „	200.—	180.—
Petroleum literje „	36.—	33.—

valamint egyéb háztartási cikkek leszállított árban kaphatók. 102

Csak tagoknak. Csak tagoknak.

Tetőcserepet,

égetve és cementből, továbbá **cementet, palát, téglát** és minden építőanyagot napi gyári áron alul azonnal szállít

POLLÁK JENŐ,

néhai Pollák Miksa Fia cementgyári főraktára,
BUDAPEST, V. NÁDOR-UTCA 13. SZ.
Sürgőny cím: **CEMENTPOLLÁK.** 57

DIETRICH ÉS GOTTSCHLIG Részvénytársaság
gyári lerakata a
Somogy megyei Takarékpénztár Áruosztályánál
K a p o s v á r.

Legelőnyösebb eredeti gyári á r a k o n, kereskedőknek, vendéglősöknek, italmérőknek, kávésoknak

kizárólag nagyban.

Minden fajta likőrök, rum, cognac, szilvorum, törköly, seprő és különféle gyümölcs-pálinka hordó és üvegezt árukban.

Szállítás vidékre is. Málnaszörp. 96

KARDOS IMRE CEMENTÁRUGYÁRA
K a p o s v á r, vasútállomás átellenében.

Raktáron tart és azonnal szállít mindennemű cementáru, egy-mint: cementlapot, minden méretű cementcsövet, hidakat, kutgyűrűket, jászlakat (istálló berendezéshez), sertés és itatóvályukat. Elsőrendű portlandcement állandóan kapható. 82

Gyökerez hazai Szőlővessző

kapható 116

Rothschild Vilmos szőlőtelepén, Kadarkuton.

Építkezési vasgerendákat

minden méretben és mennyiségben raktáron tart

Flaskó Lajos

vas-, szerszám- és festék-kereskedésében
K a p o s v á r, Szarvas-szálló épületében, vasuti raktárral szemben. 70

A destruktív sajtó elleni küzdelem csak úgy lehet sikeres, ha minden keresztény magyar ember nemzeti irányu keresztény lapot olvas. A legjobb keresztény napilap a **„Szózat.”** Ezt olvassuk, ezt járassuk! Előfizetési ára: Egy hónapra 40 korona, negyedévre 110 korona. 45a Kiadóhivatal VIII. ker., Rökk Szilárd-u. 9.

Cipő?**Ruha?**

A Somogyvármegyei Keresztény Beszerző és Értékesítő Szövetkezet Kaposvár, Fő-utca 12. szám.

Az eddigi árakhoz arányitva 30%-al olcsóbban

cipő és ruha kapható.

Magyar Tömegsport.

Somogy, Tolna, Baranya sportlapja.

∴ Megjelenik minden hétfőn. ∴

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

KAPOSVÁR, „KORONA”-SZÁLLÓ.
Kérjen mutatványszámot. 42b